

MŮŽE ČLOVĚK V NAŠÍ SPOLEČNOSTI UPLATNIT SVÉ SCHOPNOSTI? PODLE 60 % ČECHŮ NIKOLI.

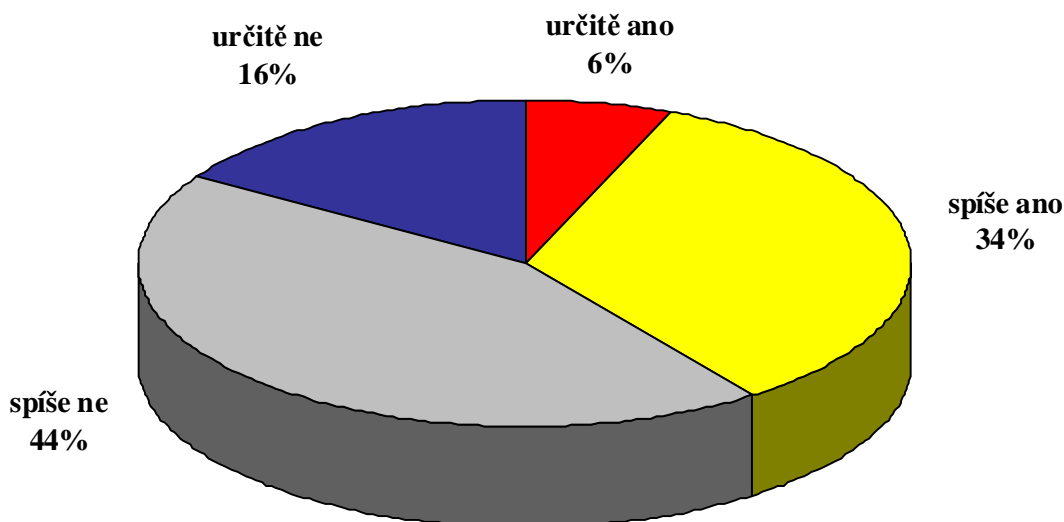
Jen 40 % Čechů si myslí, že v naší společnosti může člověk uplatnit své schopnosti. V prosinci 2010 jich byla ještě většina (56 %) a v roce 2007 dokonce 72 %. Na 36 % poklesl podíl lidí, kteří souhlasí s tím, že se u nás nejvíce daří lidem, kteří jsou schopní a pracovití (před rokem 43 %). Naprostá většina občanů (88 %) se přiklání k názoru, že spíše u nás rozhodují konexe a známosti než zásluhy, schopnosti a výkonnost.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. až 9. prosince 2011. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1227 respondentů.

Jednou z otázek, kterou STEM dlouhodobě sleduje, je názor lidí na to, do jaké míry mohou ve společnosti uplatnit to, co dovedou.

Na počátku loňského prosince souhlasilo s tím, že v naší společnosti může člověk své schopnosti uplatnit „dobře“ 40 % lidí, jen 6 % to uvedlo jednoznačně.

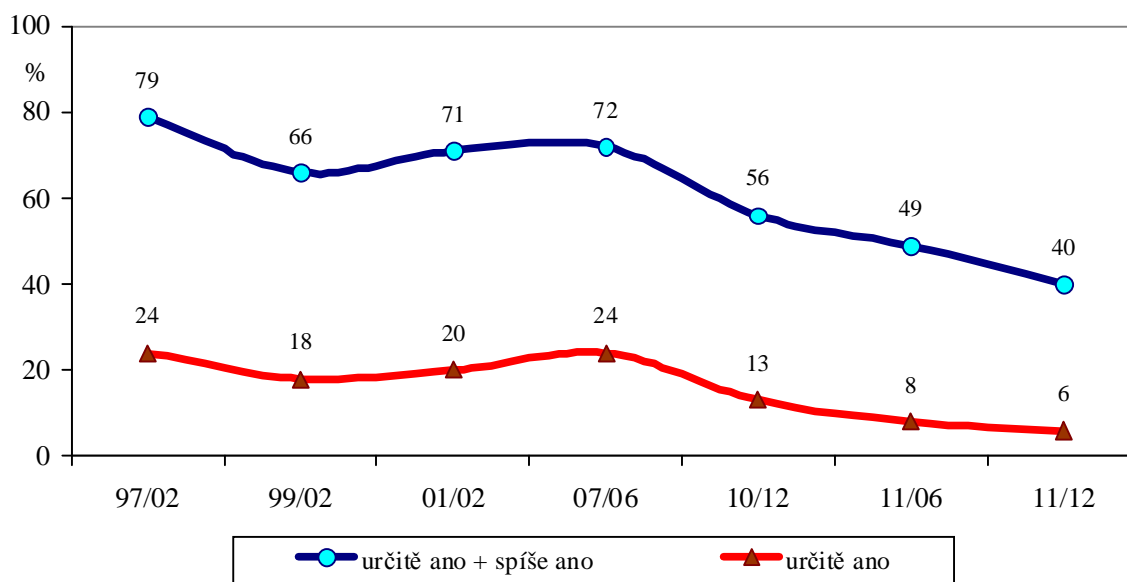
„Myslíte si, že v naší společnosti člověk může dobře uplatnit své schopnosti?“

Pramen: STEM, Trendy 12/2011, 1227 respondentů

Časová řada dokládá, že tento podíl je nejnižší od roku 1997, kdy STEM tuto otázku položil veřejnosti poprvé. K poklesu však došlo vlastně až v posledních čtyřech letech – v roce 2007 s názorem, že člověk může u nás uplatnit své schopnosti, souhlasilo 72 % respondentů.

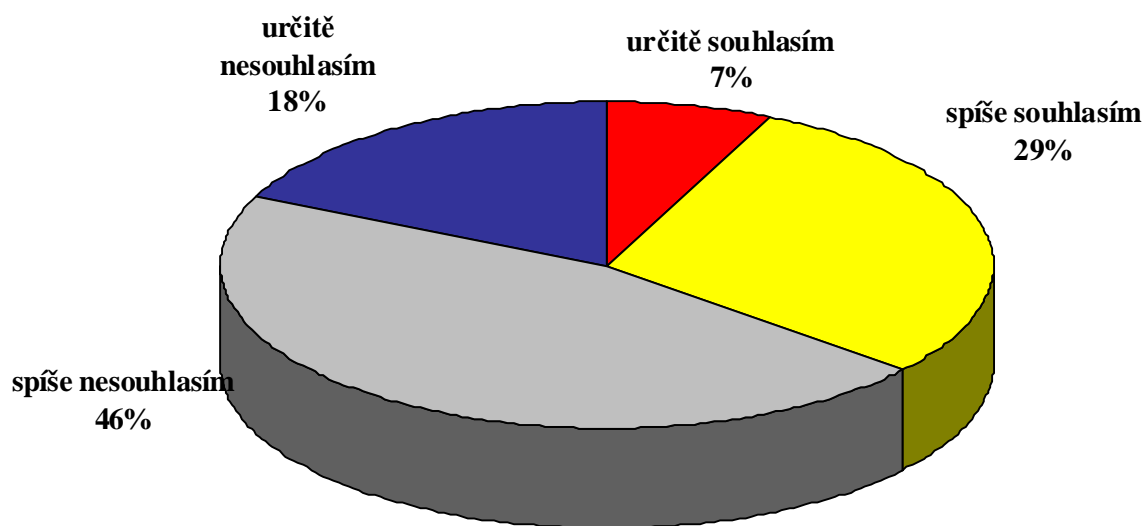
„Myslíte si, že v naší společnosti člověk může dobře uplatnit své schopnosti?“

Pramen: STEM, Trendy 1997-2011

Ještě o něco nižší (36 %) je podíl lidí, kteří souhlasí s tím, že se u nás nejvíc daří lidem pracovitým a schopným. Podíl jednoznačně souhlasících je opět velmi nízký (7 %).

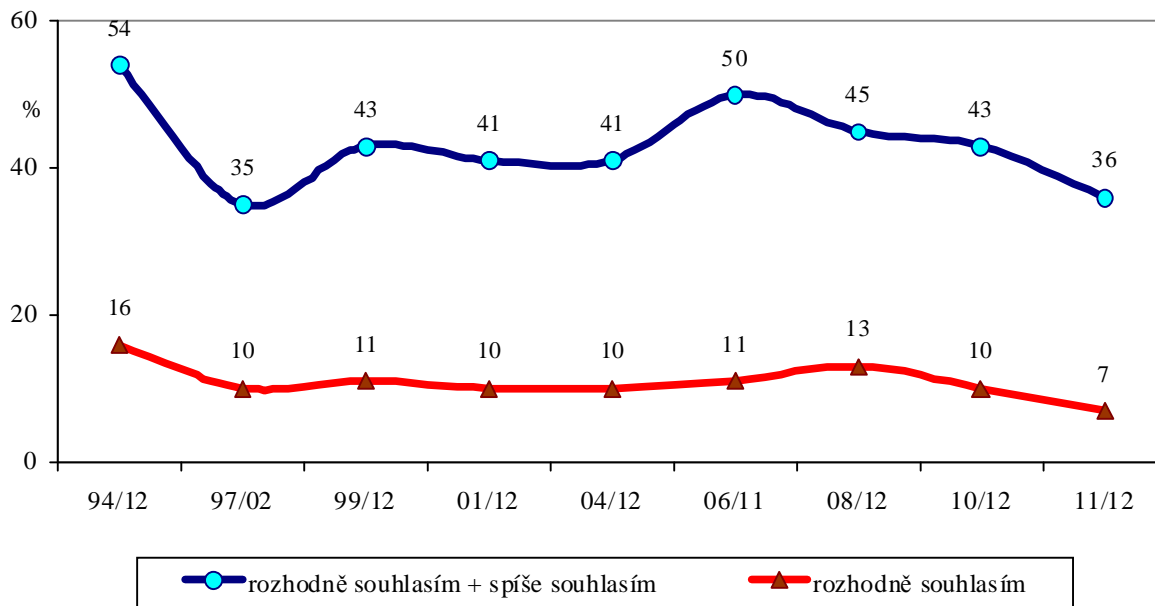
„Nejvíce se u nás daří lidem, kteří jsou schopní a pracovití.“

Pramen: STEM, Trendy 12/2011, 1227 respondentů

Časová řada však ukazuje, že v této otázce byli Češi poměrně skeptičtí vždy. Podíl lidí, podle nichž se nejlépe mají u nás pracovití s schopní, byl většinou pod hranicí 50 %, v roce 1997 dokonce na stejné úrovni jako v současnosti.

„Nejvíce se u nás daří lidem, kteří jsou schopní a pracovití.“

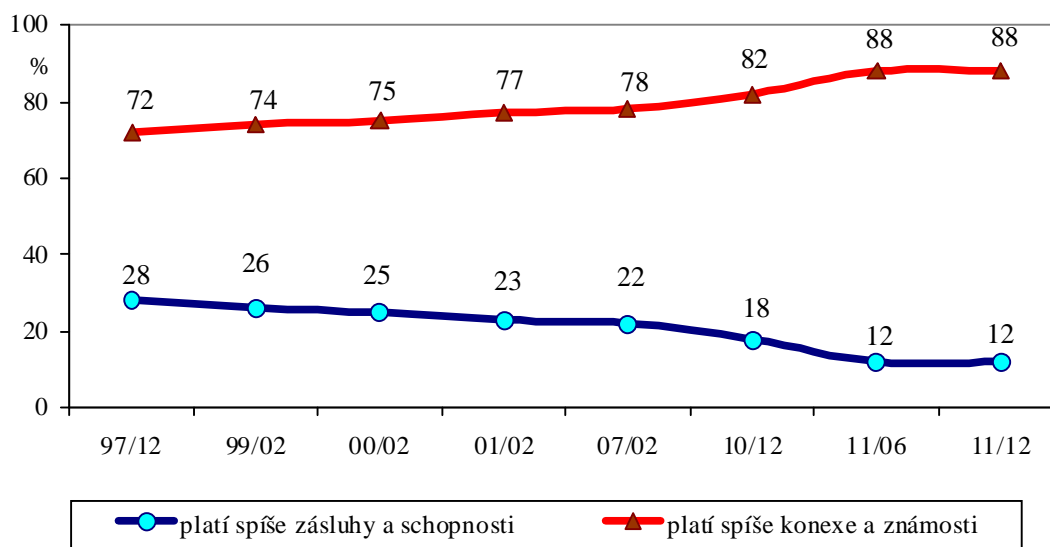

Pramen: STEM, Trendy 1994-2011

Porovnání let 1997 a 2011 je zajímavé – před patnácti lety si na jedné straně 79 % lidí myslelo, že lidé u nás mohou uplatnit své schopnosti, ale jen 35 % souhlasilo s tím, že schopným a pracovitým se u nás daří nejlépe. V prosinci 2011 byl podíl těch, podle nichž se nejlépe daří pracovitým a schopným, prakticky stejný (36 %), ale radikálně (na 40 %) se mezi lidmi oslabil pocit, že „člověk tu může uplatnit své schopnosti“.

Rostoucí skepse v pohledu na možnosti vlastního uplatnění jde ruku v ruce s naprostou dominancí názoru, že u nás rozhodují známosti a konexe, zatímco schopnosti, výkonnost a zásluhy lidí jsou až na druhém místě. Tak uvažuje dnes skoro 90 % Čechů.

„Podle některých lidí v současném režimu platí více zásluhy, schopnosti a výkonnost lidí, podle jiných jsou naopak důležitější různé konexe a známosti. S kterým z těchto názorů spíše souhlasíte?“ (v %)

Pramen: STEM, Trendy 1997-2011